

Nr 316.

Av herr **Forssell**, *angående vissa processuella föreskrifter rörande bestraffningsformen varning, i vad angår statens befattningshavare.*

I en vid 1926 års riksdag i första kammaren väckt motion, nr 13, hemställde herr Luterkort, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring i gällande instruktioner för statens centrala ämbetsverk, att i instruktionerna förekommande förbud mot klagomål över meddelad varning måtte bortfalla.

Med anledning av motionen har riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 23 april 1926, nr 159, framhållit, hurusom den i instruktionerna för åtskilliga centrala ämbetsverk förekommande bestämmelsen, att klagan ej finge föras över varning, som av verkens styrelse meddelats eller fastställts, torde hava sin grund däri, att varningen av lagstiftaren betraktats mera såsom en förebyggande och vägledande åtgärd än som en i vanlig mening bestraffande sådan. Emellertid torde det ej kunna förnekas, att en i officiell ordning meddelad varning i allmänhet uppfattades såsom ett straff och att den till sina verkningar understundom finge stor betydelse. Exempelvis kunde sådan varning, i händelse tjänstemannen därefter funnes skyldig till förseelse, vid den- nas bestraffande verka till straffets förhöjande. En varning kunde ock i avseende på det vitsord beträffande befattningshavarens tjänstgöring, vilket i vissa fall vore av betydelse vid beslut rörande uppflyttning i högre löneklass, komma att inverka i sådan riktning, att tjänstemannen ansåges övertygad om misskötsel i tjänsten i högre grad än om varning ej förelegat. Med hänsyn till de rättsverkningar en tilldelad varning sålunda kunde hava för vederbörande tjänsteman, torde det få anses lämpligt och förenat med rättvisa, att den, som mottagit varningen, ägde möjlighet att draga beslutet härom under högre myndighets prövning. Någon olägenhet av besvärsträtts utvidgning på sätt motionären föreslagit torde icke vara att befara.

Riksdagen förklarade sig i sin berörda skrivelse sålunda anse, att gällande förbud för ifrågavarande befattningshavare att föra klagan över tilldelad varning borde upphävas, och anhöll på grund härav, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga sådan ändring i gällande instruktioner för statens centrala ämbetsverk, att i instruktionerna förekommande förbud mot klagan över meddelad varning måtte bortfalla.

Genom kungörelse den 10 december 1926 (S. F. S. nr 492) fann Kungl.

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 4 saml. 67 häft. (Nr 316—321.)

Maj:t i anledning av riksdagens framställning gott förordna, att vad i gällande arbetsordningar, instruktioner, reglementen eller andra av Kungl. Maj:t för övrrätter, kollegier och övriga centrala ämbetsverk meddelade bestämmelser funnes föreskrivet därom, att klagan ej finge föras över befattningshavare vid sådant verk tilldelad varning, skulle upphöra att gälla.

Vad riksdagen i sin ovannämnda skrivelse anfört till stöd för sin framställning till Kungl. Maj:t synes mig äga full tillämpning på statsförvaltningen i dess helhet, och får jag med anledning härav hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte — liksom beträffande övrrätter, kollegier och andra centrala ämbetsverk — vidtaga motsvarande ändringar i instruktionerna beträffande samtliga statens verk och myndigheter, där bestraffningsformen varning finnes stadgad.

I detta sammanhang tillåter jag mig fästa uppmärksamheten därpå, att enligt gängse rättsbruk ingen må dömas ohörd. I allmänhet torde väl ock, innan varning tillgripes mot en statstjänsteman, denna hava beretts tillfälle att förklara eller försvara sig. Fall hava emellertid förekommit, då varning till delats, utan att den varnade givits sådant tillfälle.

Jag vill i detta sammanhang erinra därom, att enligt 20 § första momentet i polisreglementet för riket den 26 september 1925 disciplinär bestraffning ej må åläggas befattningshavare, med mindre förhör i ärendet hållits med honom, och får därför ytterligare hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i samma skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att bestämmelse må utfärdas därom, att varning icke må meddelas en statstjänsteman, såvitt icke förhör med honom förut hållits eller, om hinder härför skulle möta, han på annat sätt beretts tillfälle att yttra sig.

Stockholm den 21 januari 1928.

Arne Forssell.
